

Las jest domem dla zwierząt. Obserwacja zwierząt, zwłaszcza tych dużych, jest trudna. Wykazując się odpowiednią cierpliwością możemy na mokrej ziemi lub śniegu dostrzec odciski nóg zwierząt, czyli tropy. Możemy znaleźć także różne ślady zwierząt - ssaki pozostawiają po sobie kał o charakterystycznym kształcie i wielkości, ptaki gubią po sobie pióra, drapieżne ptaki pozostawiają po sobie wypluwki - zbitki niestrawionego pokarmu.

Ogryzione pędy drzew, odarta kora z młodych drzew, łuski ogryzionych szyszek, resztki owoców to ślady żerowania ssaków.

Las daje zwierzętom schronienie i jest miejscem rozrodu. Różne zwierzęta rodzą się zarówno na ziemi jak i na wszystkich piętrach roślinności.

Do chodzących po drzewach ssaków należą; wiewiórka, kuna leśna, smużka, popielica, nornica ruda.

W dziuplach chronią się nietoperze polujące na owady pomiędzy koronami drzew. Ptaki leśne pełzające po pniach – pełzacze, dzięcioły, kowalik mają budowę przystosowaną do poruszania się po drzewach. Dzięcioł posiada silny, działający jak dłuto dziób, służący do odłupywania kawałków drewna lub kory. Do długiego, daleko wysuwanego języka przyklejają się owady ukryte pod korą. Sztywny ogon umożliwia dzięciołom opieranie na nim ciężaru ciała przy poruszaniu się w górę pnia.

Do zwierząt żerujących nocą należy większość ssaków drapieżnych i sów. O zmroku opuszczają kryjówki nietoperze, jeleniowate, dzik, jeż. Dzienny tryb życia prowadzą: płazy, gady, pozostałe ptaki oraz część gryzoni.

Aktywne przez całą dobę są łoś, zając, kuna leśna, lis.

Jesień to czas, kiedy zwierzęta szykują się do zimowego snu. Gromadzą zapasy pożywienia, chowają się głęboko w swoich norach i tak czekają do wiosny. Są też tacy, co odlatują do ciepłych krajów.

Bociany, żurawie, gęsi czy jaskółki przed odlotem do Afryki potrzebują nagromadzić pokaźnych zapasów tłuszczu. Muszą być w dobrej formie i mieć dużo energii, gdyż przed nimi długa droga, mierząca średnio 10 tysięcy kilometrów.

Zwierzęta zimujące w naszych lasach muszą znaleźć odpowiednią kryjówkę, w której będą czuły się bezpiecznie, a temperatura w niej panująca będzie w miarę stała. Przetrwanie kilku miesięcy bez pożywienia nie jest proste. Zwierzyna gromadzi w swoich kryjówkach duże zapasy, ale one nie zawsze wystarczają. W takich sytuacjach mają one możliwość zminimalizowania wydajności swojej

energii. Uruchamiają tzw. tryb oszczędnościowy, który spowalnia wiele funkcji życiowych organizmu:

- zwierzęta wolniej oddychają,
- spada ich temperatura ciała,
- serce bije dużo wolniej,
- spada aktywność układu nerwowego.

CIEKAWOSTKI

* RYJÓWKA - na zimę zmniejsza objętość czaszki, minimalizując w ten sposób straty ciepła

* BORSUK - podczas snu zimowego jego organizm zużywa nagromadzony jesienią tłuszcz, przez co traci na wadze nawet do 7 kg

* NIETOPERZ - podczas hibernacji ich ciało może mieć temperaturę zaledwie o 1 st. wyższą niż temp. otoczenia

* JEŻ - aktywny jeż oddycha około 30 razy na minutę, śpiący jeż łąpie oddech zaledwie cztery, pięć razy na minutę

* ŚWISTAK - serce świstaka zazwyczaj uderza 100 razy w ciągu 60 sekund, zimą bije zaledwie 10 razy na minutę

